

Karel Veliký

- žil v letech ~742 až 814, francký král, roku 800 korunován římským císařem papežem Lvem III.
- díky němu vznikla Svatá říše římská, stal se v podstatě jejím prvním císařem
- za jeho vlády dosáhla Francká říše největšího územního rozmachu (podmanil si Langobardy, Avary a Sasy)
- neúspěšně táhl s vojsky na Pyrenejský poloostrov, smrt vojevůdce Hruodlanda => vznik „Písně o Rolandovi“
- reformoval státní správu: po svých poddaných požadoval, aby uměli číst a psát
- šířil křesťanství (i proti vůli obyvatel podmaněných států, toto platilo zejména u Sasů)
- byl velkým mecenášem umění a jeho dvůr byl centrem kultury => Karolínská renesance
- jeho životopis popsal ve *Vita Karoli Magni* kněz Einhard

Karolínská renesance

- snaha konkurovat Byzantské říši => rozkvět vzdělanosti, umění a stavitelství v říši Karla Velikého
- gramotnost šířena především mezi biskupy => nutná pro správný výklad Bible
- Karel do své říše zval nejvýznamnější učence své doby (např. Alkuin z Yorku)
- inspirace antickou kulturou, položila základy románského slohu
- Karel Veliký nechal vystavět katedrálu v Cáchách, kde byl posléze pohřben

Vyobrazení

- postava Karla Velikého se stala předobrazem středověkého ideálu rytířství.
- často vyobrazen s mečem (symbol moci, ochrany, autority, vůdcovství) a jablkem (kulatý tvar symbolizuje naši zemi/vesmír „zaštítěnou“ křesťanskou vírou – tu symbolizuje křížek na vrcholu jablka), výjimečně drží knihu. Někdy je vyobrazován, jak drží cášskou katedrálu, kterou založil (tento motiv je nejčastější právě v Cáchách).
- v některých případech je umísťován jako zbožný člověk vedle Konstantina
- jezdec na koni značí moudrost, urozenost a rozum.
- vzhled Karla Velikého se v průběhu dějin mění, dobově se aktualizuje (zejména co se výstroje a výzbroje týče), proto je většinou zobrazován s brněním a pláštěm (někdy s hermelínem nebo vzorem fleurs-de-lys – znakem franských králů).
- kromě vojenských úspěchů bývá vyobrazen i během „běžných“ činností (např.: modlitby, rozmluvy s učenci).
- kvůli pokusu o návaznost na římské císaře (zejména Konstantin Veliký a Justinián) má na některých dílech silné římské rysy (hladká pleť, vavřínový věnec, legionářská zbroj).
- mezi jeho heraldické symboly patří orlice (přejatá od Římské říše) a zlatá lilie (symbol čistoty) používaná na území Francké říše rodem Merovejců.

Prameny

- Dieter Hägermann : Karel Veliký – Vládce Západu, 2002
Gerd Heinz-Mohr: Lexikon symbolů, 1999
www.bridgeimages.com
en.wikipedia.org/wiki/Charlemagne
<http://www.britannica.com/biography/Charlemagne>
Koehler & Amelang, 1980 - Christliche Ikonographie in Stichworten
James Hall – Slovník námětů a symbolů ve výtvarném umění